

Redegørelse af 31. marts 2004 om erhvervslivet og reguleringen 2002/03

Økonomi- og erhvervsministeren

1. Indledning

Det er regeringens ønske, at det skal være lettere at drive virksomhed i Danmark. Højere produktivitet og vækst i erhvervslivet er en forudsætning for, at vi kan bevare et godt velfærdssamfund. Virksomhederne skal derfor have bedre muligheder for at vokse og for at konkurrere med udlandet.

De administrative byrder, som danske virksomheder er pålagt, lægger en dæmper på produktiviteten. Når virksomhederne bruger meget tid på administrative opgaver, har de mindre tid til den primære forretning, og dermed forringes virksomhedens konkurrencevilkår. For at skabe bedre rammer for vækst i dansk erhvervsliv har regeringen sat sig det mål at reducere erhvervslivets administrative byrder med op til 25 pct. i år 2010, som det er udmeldt i vækststrategien *Vækst med vilje* fra maj 2002.

For at følge udviklingen i byrderne laver Økonomi- og Erhvervsministeriet hvert år en redegørelse med opgørelser over udviklingen i byrderne. Dels følges udviklingen i erhvervslivets samlede administrative byrder fra år til år, og dels opgøres de administrative og økonomiske konsekvenser af love og regler fra det afsluttede folketingsår.

Redegørelsen er en opfølgning på Folketingets motiverede dagsorden D 92 af 29. april 1997, som pålægger regeringen hvert år at fremlægge en rapport, der belyser, hvilke love og regler med administrative konsekvenser der er indført/afskaffet i samtlige ministerier. Redegørelsen indfrier desuden regeringens forpligtelse i henhold til V 45 af 18. januar 2001 til at orientere Folketinget om udviklingen i de samlede administrative byrder.

2. Målrettet indsats mod byrderne

De administrative byrder skal ned. Regeringen har iværksat en række initiativer, der hver især skal bidrage til at reducere byrderne. Initiativerne koncentrerer sig om regelforenkling af eksisterende love og regler samt bedre kvalitet og færre byrder i nye love og regler. Hertil kommer et intensivt arbejde med at udvikle nye digitale løsninger, som gør det attraktivt for virksomhederne at udnytte de rationaliseringsmuligheder, der ligger i digitalisering, - både til hurtig søgning af informationer og i forbindelse med indberetning af oplysninger mv. til det offentlige.

Blandt de allerede gennemførte initiativer er:

- Forenkling af eksisterende love og regler, bl.a. i forbindelse med regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser
- Administrative lettelser som følge af *Konkurrenceevnepakken*
- Lancering af erhvervsportalen Virk.dk

- Udvikling af digitale indberetningsløsninger i de forskellige myndigheder
- Obligatorisk brug af virksomhedspaneler til vurdering af de administrative konsekvenser i både love og bekendtgørelser

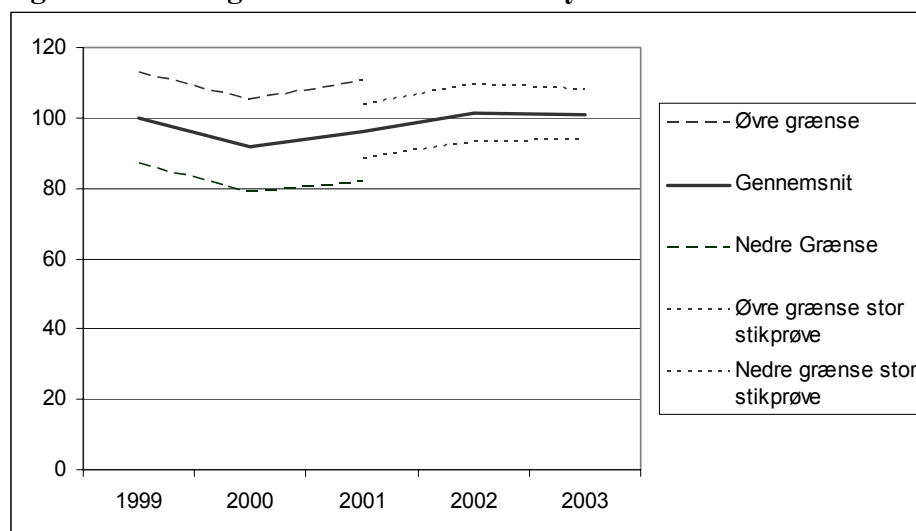
Rammen for den løbende forenklingsindsats er regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser. Den seneste handlingsplan *Færre regler – flere muligheder* fra oktober 2003 præsenterer 136 resultater, som har medført forenklinger eller lettelser for borgere, virksomheder eller offentlige myndigheder. Handlingsplanen indeholder desuden 169 fremadrettede initiativer.

Med regeringens initiativer om *Noget for noget* fra februar 2004 er der desuden åbnet op for mere lempelig håndhævelse af reglerne for fx arbejdsmiljø samt miljø- og skatteforhold for de virksomheder, som har orden i eget hus. Yderligere arbejder regeringen på at mindske antallet af konkurrencebegrænsende regler i den nationale lovgivning. Endelig har regeringen iværksat en række fremadrettede initiativer gennem handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* med det formål at skabe yderligere administrative lettelser for virksomhederne.

3. Udviklingen i erhvervslivets samlede administrative byrder

Når man spørger virksomhederne om deres forbrug af tid på de administrative opgaver, som det offentlige pålægger dem, er der ikke sket nogen væsentlige ændringer siden de første målinger blev foretaget i 1999, jf. figur 1. Tidsforbruget – og dermed omfanget af byrderne - er i 2003 på niveau med 1999. Set i forhold til regeringens målsætning om at fjerne op til 25 pct. af byrderne i 2010, er der således endnu lang vej til målet.

Figur 1 Udviklingen i de administrative byrder 1999 - 2003

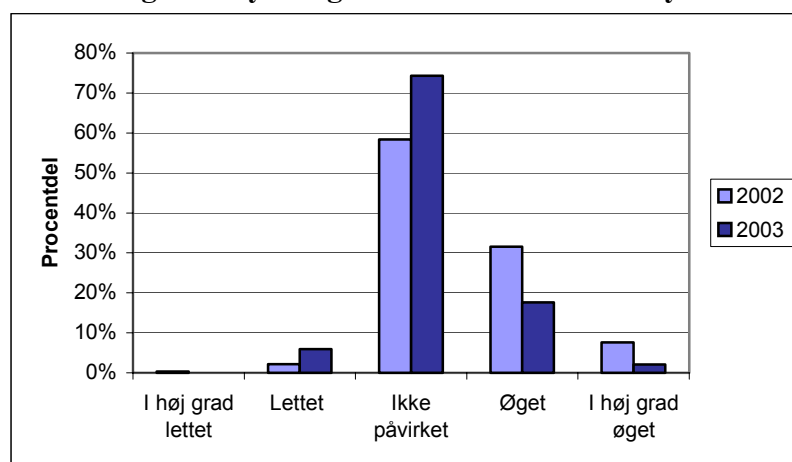
Note: N = 730

Mere positiv opfattelse af forholdene

Figur 1 viser, at der i perioden 2002 – 2003 ikke er sket væsentlige ændringer i den samlede mængde administrative byrder – målt som den tid virksomhederne bruger på at løse de administrative opgaver. Dog er der begyndende optimisme at spore, når virksomhederne tilkendegiver

deres subjektive mening om udviklingen i byrderne. Flere virksomheder tilkendegiver her, at de har fået bedre erhvervsvilkår, se figur 2.

Figur 2 Udviklingen i virksomhedernes subjektive opfattelse af lovændringers betydning for de administrative byrders størrelse

Note: Spørgsmålet lød: ”Hvorledes har det seneste års ændringer i lovgivningen påvirket de administrative byrder i din virksomhed?”. For 2002 er n = 968, for 2003 er n = 1052. Forskellen mellem de to år mht. lovændringers betydning for byrderne er signifikant.

Sammenlignet med året før mener lidt flere virksomheder, at deres administrative byrder er faldet. Samtidig er der sket en halvering i antallet af virksomheder, som mener, at deres byrder er steget. En stigende del af virksomhederne er altså af den opfattelse, at der er sket en forbedring af deres forhold sammenlignet med året før.

Dette indtryk bekræftes af en undersøgelse foretaget af Dansk Handel & Service, der viser, at regeringens indsats mod de administrative byrder er begyndt at give resultater¹. Undersøgelsen viser, at der er sket et stort fald i antallet af virksomheder, der mener, at de administrative byrder er meget belastende. Knap 76 pct. af de adspurgte finder omfanget af administrative byrder belastende, mod 91 pct. i den tilsvarende undersøgelse sidste år. Derudover mener nu kun halvdelen af virksomhederne i undersøgelsen fra Dansk Handel & Service, at byrderne samlet set er steget. Året før var det 70 pct.

Små virksomheder har flest byrder

Som tidligere år er det fortsat virksomheder inden for landbrug, fiskeri samt bygge- og anlægssektoren, der har flest byrder, når man opgør byrderne pr. medarbejder. Dette hænger i høj grad sammen med størrelsen på virksomhederne. Store virksomheder som fx mange industrivirksomheder opnår administrative stordriftsfordele, som de helt små virksomheder ikke kan gøre dem efter. Yderligere har store virksomheder ofte ansat kontoruddannet personale til at løse de administrative opgaver, og de anvender i højere grad IT. Disse faktorer har også betydning for den tid, der bruges på det administrative arbejde og dermed på omfanget af byrderne.

Godt på vej med digitalisering

Danmark er blandt de lande i EU, hvor flest virksomheder anvender IT i administrationen. Hele 94 pct. af virksomhederne bruger en computer i deres daglige administration. Der er en tydelig sammenhæng mellem, hvor meget virksomhederne bruger IT, og den tid man bruger på de administrative opgaver. Jo mere digital en virksomhed er – jo færre byrder har den. Hvis en virksom-

¹ Dansk Handel & Service, december 2003.

hed fx foretager sine forskellige indberetninger via internettet, så har den lavere byrde end en virksomhed, som udfylder papirskeemaer med de samme oplysninger og sender det med posten.

Sammenhængen mellem byrder og digitalisering bliver understøttet af en undersøgelse² lavet i samarbejde mellem Økonomi- og Erhvervsministeriet og Dansk Industri. Undersøgelsen viser desuden, at der er et stort uudnyttet potentiale for digitale løsninger, samt at virksomhederne generelt har en positiv holdning til digital forvaltning. Den positive holdning modsvarer dog ikke af et tilsvarende højt antal brugere af de offentlige digitale løsninger. Hertil er det nødvendigt med flere og mere brugervenlige løsninger.

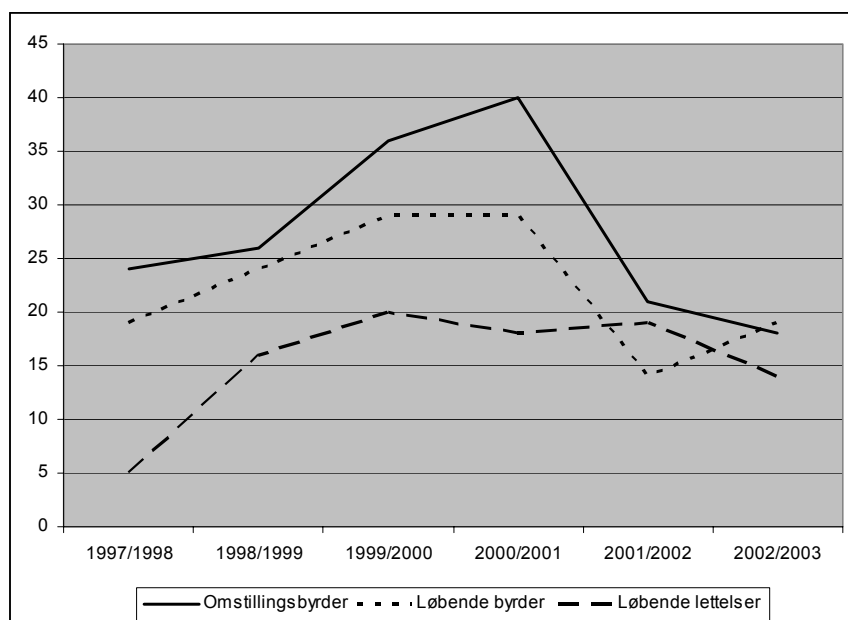
4. Administrative konsekvenser af nye love og bekendtgørelser i 2002/03

Økonomi- og Erhvervsministeriet har opgjort de administrative konsekvenser af nye love og bekendtgørelser fra folketingsåret 2002/03. I denne periode blev der vedtaget 76 love og udstedt 125 bekendtgørelser med erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet. 36 af lovene medførte administrative konsekvenser for virksomhederne. Konsekvenser dækker over både lettelser og byrder.

Færre love med omstillingsbyrder – flere med løbende byrder

Som det fremgår af figur 3, er der sket et fald i antallet af love, der medfører omstillingsbyrder for erhvervslivet. Dog er der sket en stigning i antallet af love med løbende administrative byrder. Det skal her bemærkes, at der i 2002/03 blev vedtaget færre love med store byrder sammenlignet med året før. Sammenlagt 19 love medfører løbende administrative byrder, heraf medfører de fem store byrder. Året før medførte syv love store byrder og syv love små byrder. Stigningen i kurven dækker således over flere love med små administrative byrder.

Figur 3 Udviklingen i antal love med administrative konsekvenser

Figur 3 viser også, at der er sket et mindre fald i antallet af love med administrative lettelser. 14 love fra 2002/03 medfører administrative lettelser fordelt på tre love med store lettelser og 11 med små lettelser. Til sammenligning var der i folketingsåret 2001/02 hhv. syv love med store lettelser

² Vil vi satse digitalt?, Dansk Industri og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, september 2003.

og 12 med små. En del af sidste års lettelser skyldes regeringens tiltag i forbindelse med *Konkurrenceevnepakken*.

Udviklingen i antallet af bekendtgørelser med løbende byrder har været stigende sammenlignet med 2001/02. I alt 50 bekendtgørelser medfører i 2002/03 små byrder og fem medfører store byrder. Sidste år var tallene hhv. 46 bekendtgørelser med små byrder og tre med store.

Der er dog samtidig sket en betydelig forøgelse i antallet af bekendtgørelser med lettelser sammenlignet med året før. Hele 47 bekendtgørelser giver erhvervslivet administrative lettelser, heraf er de 46 små lettelser. Til sammenligning lettede 27 bekendtgørelser administrative byrder året før, fordelt på tre bekendtgørelser med store lettelser og 24 med små.

Flere vurderinger i et virksomhedspanel

I folketingsåret 2002/03 er der foretaget 22 vurderinger i et virksomhedspanel. Det er en stigning på to i forhold til året før. Virksomhedspanelerne er med til at sikre større synlighed omkring de administrative byrder eller lettelser, som kommende love eller bekendtgørelser vil medføre for virksomhederne. De 22 panelvurderinger er fordelt på 16 love og seks bekendtgørelser.

Samtlige love med store byrder og flere af lovene med små byrder er blevet vurderet af et virksomhedspanel. Det er dog ikke alle love, som forelægges et panel. Kun love, som vurderes at medføre administrative konsekvenser på mere end 2.000 timer på samfundsniveau, bliver vurderet i et virksomhedspanel. Det sker ud fra den betragtning, at det ellers ville være for stor en byrde i sig selv, hvis mellem 100 og 500 virksomheder hver især skulle bruge tid på at vurdere en lov med forholdsvis små byrder.

5. Øget indsats skal skabe synlige resultater

Både opgørelsen af love og bekendtgørelser for folketingsåret 2002/03 samt udviklingen i erhvervslivets samlede administrative byrder viser, at på trods af mange gode og målrettede initiativer for at lette erhvervslivets byrder, har indsatsen indtil videre ikke været effektiv nok.

Det er ikke nogen let opgave at skabe mærkbare administrative lettelser. Slet ikke på op til 25 pct., som er det, regeringen stiler efter. Derfor må der nye og mere effektive tiltag til.

En mere virksomhedsnær offentlig sektor

Med handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* (oktober 2003) har regeringen taget fat på at intensivere arbejdet med bl.a. regelforenkling, forebyggelse af byrder og digitalisering. Handlingsplanen indeholder bl.a. 17 initiativer, der skal sikre administrative lettelser samt bedre kommunikation og service til virksomhederne. Nogle initiativer dækker over konkrete forslag til forenkling af eksisterende love og regler. Andre initiativer dækker bredere og giver mulighed for flere og løbende tiltag.

Uddrag af initiativer fra *En mere virksomhedsnær offentlig sektor*

Administrative lettelser	
<i>Delmål</i>	<i>Initiativ</i>
Flere virksomheder udnytter flere digitale løsninger	1. Fra papir til digital forvaltning 2. Forstærket informationsindsats omkring Virk.dk 3. NemKonto til virksomheder og borgere

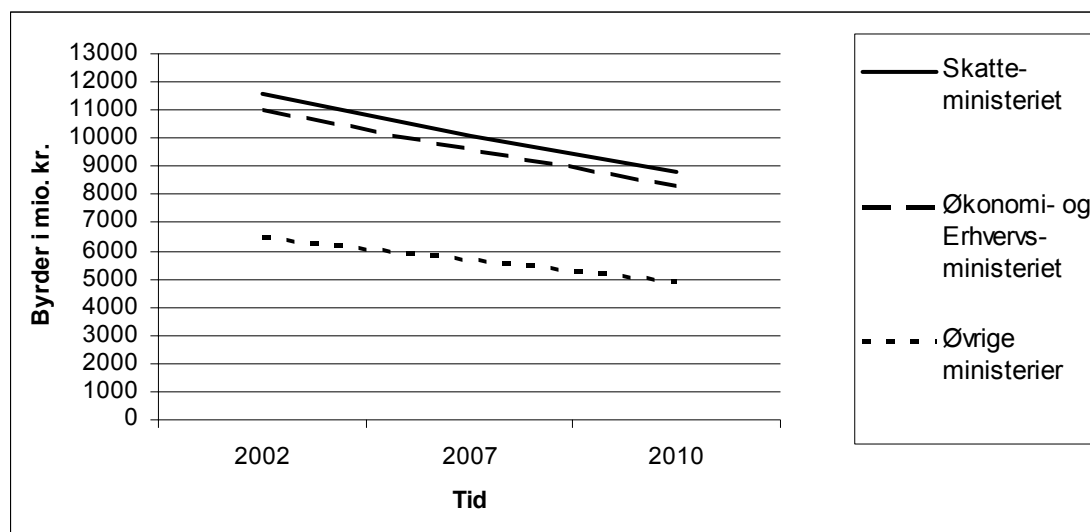
Regelforenkling af de mest byrdefulde love	4. Forenkling af de mest byrdefulde love og regler 5. Forenkledede miljøgodkendelser og mere fair tilsyn 6. En mere fleksibel og enkel landbrugslovgivning 7. Forenkling af arbejdsgiverpligter
Nye love og regler skal være mindre byrdefulde	8. Erhvervsrelevante bekendtgørelser skal testes i et virksomhedspanel 9. Bedre forebyggelse af administrative byrder i nye regler
Virksomhedernes kompetencer skal forbedres	10. Forbedring af virksomhedernes administrative kompetencer 11. Virksomhedernes digitale medarbejderagent
Kommunikation og service	
<i>Delmål</i>	<i>Initiativ</i>
En offentlig sektor tilpasset brugernes behov	12. Mere tilfredse offentlige kunder 13. Tilfredshedsmålinger af nye love og bekendtgørelser
En offentlig sektor, der kommunikerer bedre	14. Bedre breve og telefonbetjening 15. Bedre og mere sammenhængende offentlige hjemmesider 16. Effektmålinger af det offentliges kommunikation 17. Kommunikationsplaner i ny lovgivning

Mål for lettelse af byrderne – på ministerieniveau

Som et led i at realisere initiativerne i handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor*, har regeringen besluttet at fordele de administrative byrder på de ministerier, som er ansvarlige for dem. Det sker for at sætte yderligere fokus på vigtigheden af at skabe mærkbare administrative lettelse inden 2010.

Hvert ministerium er som udgangspunkt ansvarlig for at lette op til 25 pct. af byrderne inden for eget område. Sammenlagt svarer det til en reduktion i byrderne på ca. 7,3 mia. kr. Fordelingen skaber større synlighed omkring byrderne og gør det samtidig lettere for ministerierne at gå mere systematisk til værks i arbejdet for at gennemføre regelforenklinger.

Figur 4 Forventet reduktion af de administrative byrder i perioden 2002 – 2010

Ovenstående figur 4 viser den forventede udvikling i de administrative byrder fordelt på Skatteministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt de resterende ministerier tilsammen.

Fordeling af de administrative byrder pr. ministerium år 2002, årlige mål, midtvejsmål samt mål for 25 pct. reduktion af byrderne³ (afrundede tal)

<i>Ministerium</i>	Samlede byrder pr. ministerium år 2002 (mio. kr.)	Årligt mål (mio. kr.)	Midtvejsmål for 2007 (mio. kr.)	25 pct. mål for reduktion af byrderne i 2010 (mio. kr.)
Ministerier med mange erhvervsrelevante love og regler:				
Skatteministeriet	11.600	410	1.500	2.900
Økonomi- og Erhvervsministeriet	11.000	390	1.400	2.700
Beskæftigelsesministeriet	2.400	86	300	600
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	1.800	66	230	460
Miljøministeriet	870	31	110	220
Ministerier med færre erhvervsrelevante love og regler:				
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	400-600	41	145	290
Justitsministeriet	200-400			
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	200-400			
Ministerier med få erhvervsrelevante love og regler:				
Undervisningsministeriet	Under 200	18	65	130
Trafikministeriet	Under 200			
Kulturministeriet	Under 200			
Socialministeriet	Under 200			
Alle ministerier med erhvervsrelevante love og regler⁴:				
I alt ca.	29.000	1.000	3.700	7.300

³ Ministerierne skal lette deres andel af de administrative byrder med *op til* de tal, der står i tabellen.

⁴ Ministerier, hvis erhvervsrettede byrder udgør mindre end én promille af de samlede administrative byrder, er ikke medtaget i tabellen. Denne bagatelgrænse er foreløbig.

⁷ Fordeling på ministerieniveau er ligesom beregningen af det nationale byrdetal en foreløbig beregning baseret på modelvirksomhederne, som ikke blev udviklet med dette formål for øje og derfor ikke er egnet til at leverere præcise beregninger af ministeriernes byrdetal. En ny mere sikker beregning vil blive gennemført, og tallene for ministerierne vil efterfølgende blive justeret.

Fordelingerne af byrderne på ministerier er foretaget med udgangspunkt i et nationalt byrdetal, som Økonomi- og Erhvervsministeriet har beregnet⁷. Det skal understreges, at byrdetallet er foreløbigt. Tallet er beregnet på baggrund af de index-målinger, som til og med 2002/03 har fungeret som opgørelse af udviklingen i de samlede byrder (se afsnit 3). Målingen er således en form for nul-punktsmåling af byrderne for den siddende regering.

Fordelingen af byrder på ministerierne er derfor et udtryk for den samlede byrdeportefølje på tidspunktet for regeringens tiltrædelse. Regelforenkling og andre administrative lettelser, som har fundet sted i perioden efter 2002, fremgår således ikke af tallene i ovenstående tabel, men vil indgå i de kommende års opgørelser.

Det nationale byrdetal er en beregning af de omkostninger, danske virksomheder årligt må afholde for at leve op til de administrative krav, som stammer fra det offentlige. Det samlede byrdetal er beregnet til ca. 29 mia. kr., svarende til ca. 2,5 pct. af bruttoværditilvæksten (BVT) eller ca. 7 pct. af lønsummen i den private sektor. Byrderne ligger på et niveau, der synes at svare til niveauet i de lande, vi normalt sammenligner os med.

På grund af usikkerheden i de foreløbige beregninger kan det ikke siges præcist, hvor mange administrative byrder for erhvervslivet, der kan henføres til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Justitsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet, Trafikministeriet, Kulturministeriet og Socialministeriet. Da usikkerheden er størst for de ministerier, der har mindst erhvervslovgivning, er byrdetallene for disse ministerier foreløbigt angivet inden for et interval. Ministerierne med mindst erhvervslovgivning er desuden slået sammen i to grupper, som kan samarbejde om at nå det fælles måltal. Målene, for hvor meget hvert ministerium skal reducere deres andel af byrderne, vil blive justeret, når der er gennemført mere præcise målinger.

En betydelig del af virksomhedernes administrative byrder stammer fra EU-regulering. I dag vides det ikke, hvor stor en del af de administrative byrder, der stammer fra EU-krav, men med de nye målinger af de administrative byrder, fremkommer dette overblik, og det kan herefter vurderes, om byrdemålene skal justeres. Regeringen arbejder dog også på at forenkle de administrative byrder, som stammer fra EU-regulering.

Lettelse af de administrative byrder skal samlet set være til fordel for erhvervslivet. Love og regler er ikke altid kun bebyrdende for erhvervslivet. I mange tilfælde kan de også virke fremmende for produktiviteten, sikre ordnede markedsvilkår eller skabe rammer for eksport. I første omgang måles al erhvervsregulering. Siden vil der blive taget stilling til, hvilke lettelser der er mest hensigtsmæssige at gennemføre.

Der vil fremover være en årlig opfølgning på målene – både for de enkelte ministerier og for det samlede mål - så det hele tiden er muligt at følge udviklingen og resultaterne af regeringens indsats. Der vil dog først blive fulgt op på ministeriernes indsats, når der er gennemført en mere præcis måling af de administrative byrder. Næste års redegørelse ”Erhvervslivet og reguleringen 2003/04” vil derfor ikke indeholde en komplet oversigt over udviklingen i de samlede byrder. Det skyldes, at det i forbindelse med ændring af målemetoden ikke vil være muligt at kortlægge alle love og bekendtgørelser på tidspunktet for redegørelsens udarbejdelse (se afsnit om forbedret metode på side 11).

Flere virksomheder skal udnytte de digitale muligheder

Som led i handlingsplanen for *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* indgår flere initiativer, der skal fremme virksomhedernes brug af digitale løsninger. Undersøgelser viser, at de virksomheder, som benytter digitale løsninger i deres administrative arbejde, sammenlagt bruger mindre

tid og dermed har færre byrder. En effektiv brug af de digitale løsninger er således en af de måder, hvorpå de administrative byrder kan reduceres, og der skal derfor være gode incitament for virksomhederne til at bruge dem, fx hurtigere svar på henvendelser, lavere priser eller lettere løsning af opgaverne, fordi data er udfyldt på forhånd.

Erhvervsportalen Virk.dk blev åbnet for alle brugere i september 2003. Virk.dk samler erhvervsrelevant information, giver overblik over det offentlige og gør kommunikationen mellem virksomhed og myndighed nemmere for begge parter. Det er regeringens mål, at virk.dk på sigt vil gøre det betydeligt lettere for virksomhederne at udføre væsentlige dele af deres administrative arbejde.

Det er visionen, at al relevant information fra alle offentlige instanser og en lang række private virksomheder skal findes på portalen, således at Virk.dk bliver virksomhedernes primære indgang til alle offentlige myndigheders digitale services. Derfor har bestyrelsen for Projekt Digital Forvaltning (som bl.a. omfatter Den Digitale Taskforce) besluttet, at der i højere grad skal ske en fælles prioritering af nye digitale services fra de enkelte myndigheder, så man bl.a. undgår overlap i udvikling af services hos fx kommuner. Yderligere skal udviklingen af nye digitale services ske, så de passer direkte til de tekniske standarder i Virk.dk.

Et konkret digitaliseringsinitiativ er Finansministeriets lov om NemKonto til borgere og virksomheder. Loven betyder, at virksomhederne nu kan modtage penge fra det offentlige via deres bankkonto frem for at skulle indløse checks eller få udbetalt kontanter fra offentlige kontorer.

Regelforenkling af de mest byrdefulde love og regler

Systematisk regelforenkling af de mest byrdefulde love og regler er et initiativ, der kan skabe store administrative lettelser for virksomhederne. Der er påbegyndt et screeningsarbejde, der skal kortlægge forenklingspotentialet i de love og regler, som har flest administrative byrder. Herefter tages fat på den egentlige forenkling af reglerne. Konkret bliver der bl.a. set på forenkling af indberetningerne til Danmarks Statistik, årsregnskabsloven og momsloven.

Der er allerede sket en forenkling af reglerne for miljøgodkendelser, ligesom der vil blive indført tilsyn efter principperne ”noget for noget”. Hertil kommer en forenkling af landbrugsloven, der giver landmænd et større og mere fleksibelt råderum i forbindelse med udvidelse af bedriften. Sidst men ikke mindst arbejdes der med at gøre det lettere for virksomheder at håndtere de administrative krav, der er i forbindelse med ansættelse af medarbejdere. Bl.a. er der udarbejdet en håndbog, der giver arbejdsgiverne et overblik over reglerne på området.

Nye love og regler skal være mindre byrdefulde

I handlingsplanen indgår også initiativet om at begrænse de administrative byrder i nye erhvervsrelevante bekendtgørelser ved at lade dem vurdere af et virksomhedspanel. Lovene har længe været omfattet af denne ”høringspligt”, men fra og med 1. januar 2004 gælder det nu også bekendtgørelserne. Baggrunden for dette initiativ er, at mange byrder stammer fra bekendtgørelser, og for virksomhederne er byrderne lige belastende uanset, hvor de stammer fra. Samtidig skal myndighederne være bedre til at forbygge administrative byrder i nye love og regler. Det gøres bl.a. ved i højere grad at inddrage virksomhederne på et tidligt tidspunkt i lovgivningsprocessen.

Virksomhedernes kompetencer skal forbedres

Der er stor forskel på størrelsen af administrative byrder blandt virksomheder af nogenlunde samme type. Nogle virksomheder er mere effektive i deres administration, og det kan andre virksomheder lære af. Derfor lanceres bl.a. et web-baseret værktøj, der gør det muligt for virksomhe-

derne at sammenligne deres tidsforbrug med andre lignende virksomheder, lære af deres administrative erfaringer og efterfølgende forbedre de daglige rutiner.

En offentlig sektor tilpasset brugernes behov

Sideløbende med de administrative lettelser vil regeringen sikre bedre servicering af virksomhederne. Ved hjælp af målrettede kommunikationsindsatser på en række forskellige områder skal der skabes større tilfredshed med den information og service, virksomhederne modtager fra det offentlige.

Derfor skal det offentlige i højere grad spørge virksomhederne, hvor tilfredse de er med den service, de får, og hvad der kan gøres for at forbedre den. Samtidig skal der ske tilfredshedsmålinger af kommunikationen om nye love og bekendtgørelser. På den måde får den enkelte myndighed en direkte måling på, om informationsindsatsen i forbindelse med en ny regel har været god nok.

En offentlig sektor, der kommunikerer bedre

En væsentlig del af en god offentlig service er en god telefonservice og gode, letforståelige breve. Dette skal opprioriteres, og derfor skal der en gang om året kåres den bedste offentlige telefonbetjening og de bedste breve. Samtidig skal de offentlige hjemmesider være mere brugervenlige og sammenhængende på tværs af de forskellige myndighedsområder. Det er her vigtigt, at virksomhederne oplever de forskellige myndigheders informationer og digitale services som koordinerede, og at der er henvisninger og direkte sammenhæng mellem hjemmesiderne, hvor det er relevant.

Yderligere et kommunikationsinitiativ er at sikre mere og bedre kommunikation for pengene ved at måle på effekten af myndighedernes kommunikationsindsats. Hertil kommer pilotforsøg med kommunikationsplaner i ny lovgivning, som skal sikre, at målrettede kommunikationsaktiviteter bliver tænkt ind som en del af lovprocessen.

Minimumsordning for iværksættere

Foruden de mange tiltag i forbindelse med handlingsplanen for en mere virksomhedsnær offentlig sektor ønsker regeringen også, det skal være endnu lettere at starte ny virksomhed. Derfor er der øget fokus på netop de byrder, nyetablerede virksomheder oplever som et problem for iværksætterlysten. Sammen med erhvervsorganisationer og myndigheder undersøger Økonomi- og Erhvervsministeriet mulighederne for at etablere en *minimumsordning*, der skal lette de administrative byrder i nye virksomheder.

I forbindelse med arbejdet med en minimumsordning har Økonomi- og Erhvervsministeriet gennemført en iværksætteranalyse, hvor nye virksomheder spørges om deres administrative vilkår. Som hos de etablerede virksomheder er det primært årsregnskab, indbetaling af moms samt skatteregnskab, der udgør en stor andel af de samlede byrder. En anden stor byrde for iværksættere er håndteringen af krav i forbindelse med personale. Især reglerne omkring sygedagpenge og barsel er svære for virksomhederne at håndtere. For at afhjælpe dette problem har en række ministerier tilsammen udgivet en håndbog om arbejdsgiverpligter, der giver arbejdsgivere overblik over reglerne på området.

Generelt peger iværksætterne i undersøgelsen på, at de mangler overblik over det offentlige krav til deres virksomhed, og de er ofte bange for, at utilsigtede fejl eller mangler i deres indberetninger kan få konsekvenser. Samtidig mener de, at det offentlige ikke er gode nok til at vejlede nye virksomheder, samt at det skriftlige materiale, som iværksætterne modtager, er svært at forstå.

Det problem har regeringen nu taget fat på at løse. I 2003 blev der således gennemført en omfattende omstrukturering af rådgivernetværket i virksomhederne. De teknologiske informati-

onscentre (TIC) er blevet nedlagt, og der oprettes i stedet for 15 erhvervsservicecentre, der sikrer bedre vejledning af de nye virksomheder.

Forbedret metode til måling af byrderne

Fordelingen af byrder på ministerier og den efterfølgende opfølgning på de enkelte initiativer kræver, at de fremtidige målinger har en særlig høj grad af præcision og detaljering. Noget som den hidtidige metode ”Modelvirksomhederne” ikke kan levere i sin nuværende form.

Økonomi- og Erhvervsministeriet samarbejder derfor med de øvrige ministerier om at udvikle en forbedret metode til måling af de administrative byrder. Med den nye metode er man i stand til at sætte tal på omkostningerne ved alle enkelte dele af en lov eller en regel, og man kan således se direkte, hvor det er, de administrative byrder opstår. Resultaterne fra en forsøgsmåling har vist, at metoden er velegnet til at pege præcist på, hvor ”skoen trykker” for virksomhederne. Metoden bliver derved også et vigtigt redskab til at pege på regelforenklingsforslag. Yderligere kan metoden bruges til at opgøre konsekvenserne af eventuelle regelændringer og dermed måle udviklingen i de administrative byrder.

I takt med at metoden udrulles, bliver de administrative omkostninger ved samtlige erhvervsrettede love og regler for de enkelte ministerområder opgjort. Det er et meget stort og krævende arbejde, der indledningsvis kræver en total kortlægning af de enkelte elementer i hver enkelt lov eller regel. Først i 2006 vil alle love og regler være opgjort efter den nye metode. Først her har man det fulde overblik over de samlede byrder, byrdefordelingen pr. ministerium samt effekten af gennemførte initiativer. På dette tidspunkt er det også muligt at efterjustere det nuværende byrdetal, der på basis af de samlede opgørelser vil være mere retvisende end den foreløbige beregning præsenteret i denne redegørelse.

Den forbedrede metode vil også gøre det muligt mere direkte at måle effekten af de forskellige tiltag omkring digitalisering.

EU og administrative byrder

En stor del af de love og regler, som danske virksomheder er underlagt, stammer fra EU. Økonomi- og Erhvervsministeriet har gennemført to undersøgelser af forskellige EU-landes implementering af bestemte regler samt målt virksomhedernes byrder ved at efterleve reglerne. De krav, som virksomhederne er underlagt, har stor indflydelse på deres konkurrenceevne, og derfor har det stor betydning, hvordan danske myndigheder vælger at implementere EU-reglerne.

Undersøgelserne viser, at der er forskel på, hvordan de enkelte lande vælger at implementere de samme EU-direktiver. Danske myndigheder vælger ofte ikke at udnytte de frihedsgrader, som et direktiv kan indeholde. Det gælder eksempelvis muligheden for at fritage små virksomheder for en regel, som fx revisionspåtegningen i årsregnskabet.

Der findes også andre eksempler på, at danske virksomheder er underlagt strengere krav end konkurrenterne i andre EU-lande. Der kan dog være mange gode grunde til at implementere strengere regler – øget miljøbeskyttelse, fødevarerikkerhed eller dyrevelfærd for eksempel. Men undersøgelserne viser også, at på trods af de strengere regler hører Danmark alligevel til blandt de lande, hvor virksomhederne har de laveste byrder som følge af direktiverne. Dette hænger sandsynligvis sammen med, at Danmark generelt er langt fremme med initiativer, der kan afhjælpe byrderne, herunder især forskellige digitale løsninger.

Arbejde for regelforenklings på EU-niveau

Forebyggelse af administrative byrder i nye EU-regler samt forenkling af eksisterende regler står fortsat højt på dagsordenen hos regeringen, der under det danske EU-formandskab i 2002 fik sat

ekstra skub i arbejdet med bedre regulering. Som et led i implementeringen af EU-kommissionens handlingsplan for bedre regulering arbejdes der fra dansk side bl.a. på at forenkle forskellige indberetninger af statistik, herunder Intrastat.

Efter dansk forbillede har EU-kommissionen desuden oprettet et EU-Testpanel, bestående af 3.000 europæiske virksomheder. Panelet vurderer de administrative konsekvenser af nye EU-direktiver og sikrer dermed, at der er større synlighed omkring konsekvenserne af et direktiv.

6. Erhvervsøkonomiske konsekvenser af love fra folketingsåret 2002/03

Økonomisk har folketingsåret 2002/03 budt på en direkte omkostningsforøgelse. Som det fremgår af tabel 1 vurderes det, at virksomhederne får flere direkte omkostninger som følge af ny lovgivning i 2002/03. Omkostningsstigningen forventes at udgøre sammenlagt 268 mio. kr. i 2004 og 402 mio. kr. på mellemlang sigt og skyldes primært bortfaldet af ATP-kompensationsordningen.

Tabel 1 Direkte omkostninger for erhvervslivet på kort og mellemlangt sigt som følge af lovgivning vedtaget i folketingsåret 2002/03

Mio. kr. (2003-priser)			Direkte konsekvenser i 2004	Mellemlangt sigt
Område	Lov ⁸			
Skatteministeriet	L77	Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger	- 20 ⁹	- 20 ¹⁰
Skatteministeriet	L80	Modernisering af administration af udbytteskat	- 14 ¹¹	- 14 ¹²
Skatteministeriet	L228	Fradrag for personbiler udstyret med elektronisk stabiliseringsprogram	- 86 ¹³	- 114 ¹⁴
Økonomi- og Erhvervsministeriet	L165	Midlertidig driftsstøtte til skibsbygning	- 162 ¹⁵	0
I alt		Mindrebelastning	- 282	- 148
Beskæftigelsesministeriet	L28	Bortfald af ATP-kompensationsordningen	550	550
I alt		Merbelastning	550	550
Samlede direkte meromkostninger			268	402

⁸ Lovnumrene henviser til de numre, som lovforslagene er blevet fremsat under.

⁹ Provenutabet for det offentlige udgør 10 mio. kr., hvilket svarer til omkostningsniveauet efter skat. Omregnet til før skat, letter det de erhvervsdrivendes omkostninger med 20 mio. kr. (10 mio. kr. / (1-0,5)).

¹⁰ Provenutabet for det offentlige udgør 10 mio. kr., hvilket svarer til omkostningsniveauet efter skat. Omregnet til før skat, letter det de erhvervsdrivendes omkostninger med 20 mio. kr. (10 mio. kr. / (1-0,5)).

¹¹ Loven medfører en rentefordel på 10 mio. kr. efter skat. Omregnet til før skat svarer det til 14 mio. kr. (10 mio. kr./ (1-0,3)).

¹² Loven medfører en rentefordel på 10 mio. kr. efter skat. Omregnet til før skat svarer det til 14 mio. kr. (10 mio. kr./ (1-0,3)).

¹³ Afgiftslettelsen giver en provenuvirkning efter skat på ca. 60 mio. kr. Omregnet til før skat svarer det til en omkostningsletelse for erhvervslivet på ca. 86 mio. kr. (60 mio. kr./ (1-0,3)).

¹⁴ Afgiftslettelsen giver en provenuvirkning efter skat på ca. 80 mio. kr. Omregnet til før skat svarer det til en omkostningsletelse for erhvervslivet på ca. 114 mio. kr. (80 mio. kr./ (1-0,3)).

¹⁵ Der er samlet afsat 325 mio. kr. til driftsstøtte i perioden 2003-2004. I 2004 opgøres derfor halvdelen af denne pulje, dvs. ca. 162 mio. kr.

Til sammenligning fik erhvervslivet i 2001/02 direkte omkostningslettelser på sammenlagt 975 mio. kr. i 2003 og 1.445 mio. kr. på mellemlang sigt.

Dette års direkte meromkostning opvejes dog af de afledte mindreomkostninger, hvoraf nedsættelsen af afgiften på cigaretter, spiritus og mineralvand som forebyggelse af stigende grænsehandel efter 31. januar 2004 tegner sig for langt størstedelen, se tabel 2.

Tabel 2 Afledte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet som følge af lovgivning vedtaget i folketingsåret 2002/2003

Mio. kr. (2003-priser)			Afledte konsekvenser ¹⁶
Område	Lov ¹⁷		
Beskæftigelsesministeriet	L193	Aktiv beskæftigelsesindsats	- 20
Skatteministeriet	L79	Nedsættelse af afgiften af cigaretter, spiritus og mineralvand.	- 1.350
Økonomi- og Erhvervsministeriet	L221	Mulighed for at opkræve gebyr for handel med betalingskort	- 60 ¹⁸
I alt		Mindrebelastning	- 1.430
Beskæftigelsesministeriet	L216	Lov om arbejdsskadesikring	330
Justitsministeriet	L154	Ændring af dyreværnsloven	10
Økonomi- og Erhvervsministeriet	L221	Mulighed for at opkræve gebyr for handel med betalingskort	180 ¹⁹
I alt		Merbelastning	520
Samlede afledte mindreomkostninger			- 910

Samlet set ventes lovgivningen fra folketingsåret 2002/03 at give erhvervslivet omkostningslettelser på ca. 640 mio. kr. Der er således tale om en fortsættelse af den positive udvikling fra folketingsåret 2001/02, hvor erhvervslivet fik omkostningslettelser svarende til ca. 955 mio. kr.

Opgørelsen fra folketingsåret 2002/03 viser desuden en stigning i antallet af love med positive strukturelle virkninger i forhold til erhvervslivets konkurrenceevne på sigt. Hele 38 love forventes at have en positiv virkning på virksomhedernes strukturelle konkurrenceevne. Samtidig forventes kun én lov at have negativ strukturel effekt. Til sammenligning var der sidste år 33 love med positive virkninger på konkurrenceevnen og to med negativ virkning.

Hermed slutter redegørelsen.

¹⁶ Tallene er opgjort det år, hvor den fulde virkning indtræffer, hvilket varierer inden for perioden 2003-2006.

¹⁷ Lovnumrene henviser til de numre, som lovforslagene er blevet fremsat under.

¹⁸ Loven medfører både negative og positive afledte konsekvenser for pengeinstitutterne. De negative konsekvenser består i udgifter til udviklingen af det chip-baserede kort, hvilket forventes at udgøre ca. 120 mio. kr. De positive konsekvenser består i muligheden for at opkræve gebyr for handel med betalingskort, hvilket ventes at udgøre 180 mio. kr. årligt. Nettovirkningen for pengeinstitutterne ventes således at være ca. 60 mio. kr.

¹⁹ Loven ventes at medføre negative afledte konsekvenser for detailhandelen som følge af indførelsen af gebyrer på handel med betalingskort. Udgiften ventes at udgøre 180 mio. kr. årligt før overvæltning.